

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7P/40/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203989
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danka Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3819203989.18

Uznesenie

Okresný súd Prievidza vo veci starostlivosti o maloletú G. C., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, ul. Šumperská č. 1, Prievidza, dieťa rodičov: matka G. R., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. nad U. č. XXX, zastúpená JUDr. Pavlom Babiakom, advokátom, ul. G. Švéniho č. 6, Prievidza, otec F. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. nad U. č. XX, zastúpený Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, ul. Matice slovenskej č. 17, Prievidza, starí rodičia zo strany otca: G. C., nar. X.X.XXXX, trvale bytom N. nad U. č. XX, F. C., nar. XX.X.XXXX, bytom N. nad U. č. XX, zastúpení Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, ul. Matice slovenskej č. 17, Prievidza, o návrhu matky o zákaz styku starých rodičov zo strany otca s maloletou a o zákaz styku otca s maloletou, o vzájomnom návrhu starých rodičov zo strany otca o zmenu úpravy styku s maloletou, takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu matky o zákaz styku starých rodičov s maloletou G., nar. XX.X.XXXX, z a s t a v u j e .

II. Konanie o vzájomnom návrhu starých rodičov o zmenu - rozšírenie úpravy styku s maloletou G., nar. XX.X.XXXX v intenzite jedenkrát do mesiaca od soboty od 9.00 hod. do nedele do 16.00 hod., z a s t a v u j e .

III. Z a č í n a bez návrhu konanie o uloženie výchovného opatrenia, a to maloletej G., nar. XX.X.XXXX, matke, otcovi, starým rodičom zo strany otca podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

IV. Konanie o návrhu matky o zákaz styku otca s maloletou G., nar. XX.X.XXXX, z a s t a v u j e .

V. S účinnosťou odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019 v I. výroku, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP 54/2019-40 zo dňa 30.10.2019, a ďalej v II. a III. výroku.

odôvodnenie:

1. Matka dieťaťa návrhom zo dňa 16.9.2019, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhala sa, aby súd starým rodičom a otcovi zakázal styk s maloletou G..

2. Návrh odôvodnila tým, že Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019 o neodkladnom opatrení rozhodol, že starí rodičia sú oprávnení stretávať sa s maloletou G. každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a otec je oprávnený sa s ňou stretávať tiež každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Poukázala na to, že otcovi doteraz nebol súdom upravený styk s maloletou, lebo návrh o úpravu styku nepodal. Aktuálne je na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Prievidza vedené pod ČVS: ORP-521/1-VYS-PD-2019 trestné stíhanie vo veci zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Otec býva

v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a ona si nevie predstaviť, ako by za týchto okolností malo dochádzať k stretávaniu starých rodičov s maloletou.

3. Vo vyjadrení zo dňa 8.10.2019 otec a starí rodičia prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že maloletú G. majú radi. Keď je u nich, snažia sa jej pripraviť program. V súvislosti s realizovanou úpravou styku, sa stará matka riadne matke pozdraví, čo ale z jej strany nie je opätované. Matka sa o biologickom otcovi vyjadruje ako o F.. Podľa jej tvrdení, aj maloletá ho takto volá. Je to absolútne neprípustné. Na základe tohto je možné si všimnúť, že ako pristupuje k výchove maloletej vo vzťahu k otcovi. Počas celého kalendárneho roka sa matka nepýtala, ako sa maloletá u nich mala, či niečo nepotrebujú, žiadne veci jej nenabalila. Veľakrát sa stalo, že maloletá nechcela od nich ísť a plakala. Posledné dve až tri návštevy bola zmenená. Pri odchode im povedala, že bola u nich naposledy. Nasledujúci styk podľa súdneho rozhodnutia mal byť realizovaný dňa 10.8.2019. Stará matka kontaktovala matku, ktorá jej oznámila, že maloletá G. je chorá, že má brušnú chrípku. Stará matka ju chcela vidieť, čo jej ale nebolo umožnené. Následne dňa 13.8.2019 videla ako maloletá konzumuje zmrzlinu a je spokojná a zdravá. Starí rodičia a otec žiadnym spôsobom neohrozujú maloletú. Podané trestné oznámenie považujú za boj matky s ich rodinou. Sú presvedčení, že otec nebude v trestnom konaní obvinený, pretože nikdy svojej dcére neublížil. Starí rodičia vždy mali obavu, čo matka na nich vymyslí. Pri každom styku, ktorý im bol umožnený sa nachádzali iné osoby. Styk bol určený len na tri hodiny a preto ani nebolo možné, aby s ňou bol niekto sám. V roku 2019 bol styk realizovaný cca 23 krát a z toho bol otec prítomný len 6 krát, pretože pracovne pôsobí vo Švédsku.

4. Podaním zo dňa 8.10.2019 starí rodičia prostredníctvom právneho zástupcu navrhli (vzájomný návrh), aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 11P 24/2018-85 zo dňa 16.8.2018 tak, že sú oprávnení stretávať sa s maloletou G. v prvú sobotu v kalendárnom mesiaci od 9.00 hod. do nedele 16.00 hod..

5. Vzájomný návrh odôvodnili tým, že v konaní č. 11P 24/2018 bolo dohodnuté, že keď uplynie jeden rok od schválenia uzavretej dohody, podajú si návrh o rozšírenie úpravy styku s maloletou G., nakoľko už bude zvyknutá na prostredie a aj na všetkých členov rodiny.

6. Na pojednávaní dňa 16.6.2020 starí rodičia vzájomný návrh o zmenu (rozšírenie) úpravy styku zobrali v celom rozsahu späť a navrhli konanie zastaviť. Matka a kolízny opatrovník na uvedenom pojednávaní, so späťvzatím vzájomného návrhu súhlasili.

7. Podaním zo dňa 28.1.2022 matka prostredníctvom právneho zástupcu oznámila, že návrh o zákaz styku starých rodičov s maloletou G. a návrh o zákaz styku otca s maloletou G., berie v celom rozsahu späť a navrhuje konanie vo veci zastaviť.

8. Podaním zo dňa 31.1.2022 starí rodičia prostredníctvom právneho zástupcu oznámili, že so späťvzatím návrhu o ich zákaz styku s maloletou nesúhlasia, nakoľko sa v konaní preukázalo, že matka a jej rodinní príslušníci ju ovplyvňovali a tá z týchto dôvodov následne odmietla celú rodinu zo strany otca. Tieto skutočnosti sú tak zásadné, že trvajú na tom, aby sa v konaní pokračovalo a do súdneho rozhodnutia boli zahrnuté.

9. Podaním zo dňa 31.1.2022 otec prostredníctvom právneho zástupcu oznámil, že so späťvzatím návrhu o jeho zákaz styku s maloletou G. nesúhlasí. Ako dôvod nesúhlasu uviedol rovnaký dôvod, ako starí rodičia.

10. Podaním zo dňa 1.2.2022 matka prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že nesúhlasí s vyjadrením starých rodičov a otca, že v konaní sa preukázalo, že ona a jej rodinní príslušníci ovplyvňovali maloletú. Poukázala na jej vyjadrenie zo dňa 11.1.2022 k vypracovanému znaleckému posudku č. 73/2021, v ktorom uviedla, že s ním a s vyjadrením znalkyne nesúhlasí najmä preto, že nepovažovala za správne predvolávať ju (matku) s maloletou opakovane do pracoviska, aby tak mohla sledovať kontakt maloletej s otcom a so starými rodičmi. Vzhľadom na nedostatočne vypracovaný znalecký posudok, nemohli byť skutočnosti týkajúce sa vzťahu maloletej k otcovi a k starým rodičom vyvrátené ani potvrdené. Okresný súd Prievidza v uznesení č. k. 7P 40/2019-378 zo dňa 3.6.2021 presne vymedzil otázky, na ktoré má znalec odpovedať. Znalecký posudok č. 73/2021 odpoveď na otázku č. 12 a č. 13, neobsahuje.

11. V podaní zo dňa 1.2.2022 matka, prostredníctvom právneho zástupcu súčasne odpovedala na výzvu súdu zo dňa 31.1.2022 tak, že sa bude dobrovoľne podrobovať rodičovskej a príbuzenskej terapii a poradenstvu.

12. V podaní zo dňa 1.2.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza uviedol, že sa oboznámil so späťvzatím návrhu matky zo dňa 28.1.2022, s vyjadrením starých rodičov a otca zo dňa 31.1.2022. Na základe doposiaľ vykonaného dokazovania má za to, že späťvzatie návrhu nebude v rozpore so záujmami maloletej. Vzhľadom na závery znaleckého posudku č. 73/2021, je však toho názoru, že je potrebné sprostredkovať odbornú pomoc zameranú na budovanie vzťahu dieťaťa a starých rodičov, či už prostredníctvom psychológa na referáte poradensko-psychologických služieb, prípadne vydaným Odporúčaním orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pre centrum pre deti a rodiny. Ak by matka a starí rodičia neprejavili dobrovoľný záujem o odbornú pomoc, je toho názoru, že je vhodné, aby o uvedenom rozhodol súd uložením výchovného opatrenia.

13. V podaní zo dňa 3.2.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza uviedol, že sa oboznámil s vyjadrením matky zo dňa 1.2.2022, z ktorého vyplýva, že prejavila záujem dobrovoľne absolvovať rodičovskú a príbuzenskú terapiu a poradenstvo. V tejto súvislosti kontaktoval starú matku maloletej zo strany otca, s cieľom zistiť stanovisko starých rodičov k dobrovoľnému absolvovaniu odbornej pomoci. Stará matka prejavila spolu s manželom záujem dobrovoľne absolvovať odbornú pomoc. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad sprostredkoval starým rodičom a matke odbornú pomoc zameranú na budovanie vzťahu maloletej a starých rodičov na referáte poradensko-psychologických služieb. Nakoľko sa už v minulosti podrobovali poradenstvu, pričom spolupráca s nimi bola ukončená z dôvodu, že nemali záujem o pokračovanie v poradenstve, je toho názoru, že je vhodné, aby o uvedenom rozhodol súd uložením výchovného opatrenia.

14. Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

15. Podľa § 29 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

16. Podľa § 29 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

17. Podľa § 23 ods. 2 veta prvá Civilného mimosporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu.

18. Podľa § 111 písm. d) Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o styku s maloletým.

19. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 2 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

21. Podľa § 147 ods. 1 Civilného sporového poriadku, žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou.

22. Späťvzatie návrhu na začatie konania (i vzájomného návrhu na začatie konania) je prejavom dispozičnej zásady, ktorá v modifikovanej podobe platí aj v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku. Za určitých okolností nemusí byť vôľa navrhovateľa smerujúca k späťvzatiu návrhu na začatie konania relevantná. Napriek jeho dispozičnému úkonu, súd konanie nezastaví, ak usúdi, že je vhodné (napríklad s ohľadom na ochranu záujmu maloletého dieťaťa) v konaní ďalej pokračovať, alebo ak je daný kvalifikovaný nesúhlas niektorého z účastníkov konania. Pokiaľ súd vyhodnotí, že je daný dôvod

na pokračovanie v konaní a konanie sa mohlo začať aj bez návrhu, alebo že niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí, rozhodne tak, že návrh na zastavenie konania nepripustí a po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

23. Súd posudzoval, či vôľa matky smerujúca k späťvzatiu návrhu na začatie konania o zákaze styku starých rodičov s maloletou, je relevantná.

24. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 11P 29/2017-61 zo dňa 14.9.2017 schválil uzavretú rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej sa maloletá G. zverila do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť výživné 150,- eur mesačne. O zvýšení rozsahu vyživovacej povinnosti rozhodoval rozsudkom č. k. 14P 36/2018-76 zo dňa 28.5.2019.

25. Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 11P 24/2018-85 zo dňa 16.8.2018 schválil uzavretú dohodu, v zmysle ktorej sú starí rodičia zo strany otca oprávnení stretávať sa s maloletou G. každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod..

26. Dňa 1.8.2019 matka podala návrh o nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze styku starých rodičov s maloletou. Návrh odôvodnila tým, že dňa 13.7.2019 si pre maloletú prišla stará matka. Keď sa vrátila domov bola uplakaná, išla spať, čo nezvykne. Keď vstala bola zamíknutá, celý deň nesvoja. V nasledujúci deň sa chytala v intímnych oblastiach tela, pričom sa vyjadřila, že to ju tak učil ujo F. (biologický otec) a ukázala ako ju chytal na prsiach a zadku. Tiež uviedla, že po návštevách u Jestrebských sa správa inak. Stalo sa, že ju začala škrtiť, prstami pichať do brucha, pričom jej povedala, že to jej tak kázali. Ukazovala jej ako ju F. bije po hlave. Udierala si plastovou fľašou po hlave, pravítkom sa bila po ruke, pričom jej povedala, že to ju tam tak bili. Vzala zo šuplíka nože a prechádzala si s nimi po rukách a po tele. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019 o neodkladnom opatrení rozhodol, že starí rodičia sú oprávnení stretávať sa s maloletou Monikou každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a otec je oprávnený sa s ňou stretávať tiež každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod. za prítomnosti matky až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. V IV. výroku uznesenia uložil matke, aby do 30 dní odo dňa doručenia uznesenia podala návrh o zákaz styku starých rodičov a otca s maloletou, resp. o zmenu úpravy styku starých rodičov a o úpravu styku otca s maloletou. Proti uvedenému uzneseniu podali odvolanie starí rodičia, ktorí navrhli upraviť stretávanie bez prítomnosti matky. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 17CoP 54/2019-40 zo dňa 30.10.2019 uznesenie súdu prvej inštancie zmenil v I. výroku tak, že starí rodičia sú až do právoplatného skončenia vo veci samej oprávnení stretávať sa s maloletou každú nepárnú sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. bez prítomnosti matky. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že závažné podozrenia matky z násilia voči maloletej, nie sú smerované voči starým rodičom. Odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie a upravil ich styk bez prítomnosti matky. Súčasne zmenil termín stretávania tak, aby bolo vylúčené, že by sa počas neho mohol s maloletou stretávať otec, pretože jeho stretnutia sa mohli realizovať iba v párnú sobotu.

27. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície Prievidza uznesením č. k. ČVS: ORP-521/1-VYS-PD-2019 zo dňa 4.9.2019 začalo trestné stíhanie za zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona. Pre účely trestného konania znalec PhDr. Andrej Benkovič vypracoval znalecký posudok č. 106/2019, zo záverov ktorého okrem iného vyplýva, že v štruktúre osobnosti maloletej neboli zistené známky psychopatológie, ktoré by mohli súvisieť so sexuálnym zneužívaním. Samotné konanie, ktoré matka opísala s vysokou mierou pravdepodobnosti nesúvisí so sexuálnym zneužívaním otca alebo jeho rodiny. Maloletá je odmietavá k stretávaniu sa s otcom a s jeho rodinou. Nie je možné vylúčiť, že bude potrebná intervencia z vonka, za účelom obnovenia ich stretávania. Na maloletú môžu mať vplyv zmeny v rodine matky a s tým súvisiace výzvy a očakávania. Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície Prievidza uznesením č. k. ČVS: ORP-521/1-VYS-PD-2019 zo dňa 21.1.2020 podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku trestné stíhanie, ktoré bolo začaté za zločin sexuálneho zneužívania zastavilo, pretože bolo nepochybné, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, sa nestal.

28. Po zastavení trestného stíhania za zločin sexuálneho zneužívania, matka na určených termínoch pojednávania návrh o zákaz styku starých rodičov odôvodňovala tým, že maloletá sa s nimi odmieta stretávať, plače, má hysterické záchvaty. Ako matka si praje, aby po psychickej stránke stretnutia so starými rodičmi zvládala.

29. Stará matka uviedla, že keď maloletá Monika prichádzala v súdom určených termínoch do ich domácnosti, spolu s manželom sa jej venovali, hrali sa. Sadila kvety, kúpala sa v bazéne, hojdala na hojdačke, spievala si, tancovala, naučila sa u nich básničku. Ako starí rodičia sa snažili maximálne využiť tri hodiny času, aby bola spokojná a tešila sa z ich prítomnosti. Vytvorili sa medzi nimi pozitívne citové väzby. Zmeny v jej správaní zaregistrovali pred 13.7.2019 po tom, ako matka uzavrela manželstvo. S manželom sú ochotní prísúpiť na akékoľvek riešenie, ktoré bude viesť k obnoveniu vzťahu s maloletou a s jej matkou.

30. Starí otec sa pridržiaval výpovede starej matky.

31. V priebehu konania bolo účastníkom na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, Referát poradensko-psychologických služieb, poskytnuté psychologické poradenstvo. Podľa správy zo dňa 16.10.2020 matka sa počas intervencií vyjadrila, že nevie z akého dôvodu maloletá nechce ísť za starými rodičmi. Snaží sa jej veci vysvetliť, aj ju na stretnutie pripraviť. Stará matka sa tiež vyjadrila, že nevie z akého dôvodu maloletá nechce ku nim prichádzať, keď pred rokom k takýmto situáciám nedochádzalo. Na spoločných stretnutiach matky a starej matky bolo psychologom pozorované, že nedokážu spolu konštruktívne komunikovať.

32. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 7P 40/2019-378 zo dňa 3.6.2021 vo veci nariadil znalecké dokazovanie a znaleckou úlohou poveril PhDr. Martu Halašovú, PhD..

33. Zo záverov vypracovaného znaleckého posudku č. 73/2021 okrem iného vyplýva, že téma starých rodičov je vo výchovnom prostredí matky minimálne tabuizovaná. Vzťah maloletej k starým rodičom je však zachovaný (prirodzený vzťah dieťaťa k starým rodičom). Počas realizovaného vyšetrenia o starej matke síce zvlášť nehovorila, a ani o starom otcovi, ale na podvedomej úrovni bola zachytená jej blízkosť s ním. Starí rodičia majú k svojej jedinej vnučke vytvorený pozitívny vzťah. Znalčka uviedla, že podľa výsledkov realizovaného vyšetrenia, maloletá Monika má narušenú rodinnú identitu. Jej psychický duševný vývoj môže byť narušený, ak by sa napriek svojmu odmietavému postoju stretávala so starými rodičmi. Obnovenie kontaktu maloletej s nimi má preto byť podporované zo strany matky, ktorá má na ňu dlhodobo najväčší vplyv. Za týmto účelom je nutná dlhodobá intenzívna široko chápaná rodičovská, príbuzenská terapia a poradenstvo. Až dovtedy znalčka odporučila stretávanie maloletej so starými rodičmi na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza v rozsahu 2 hodiny za 2 týždne, kde matka ju privedie na stretnutie pripravenú. Po úprave nastavenia maloletej voči starým rodičom (posúdené odborníkom), znalčka odporučá stretávanie preniesť do bydliska starých rodičov, spočiatku v rozsahu 1 víkendový deň raz za 2 týždne, neskôr počas celého víkendu jedenkrát mesačne. Dlhodobé upieranie kontaktu so starými rodičmi, ktorí bývajú v tej istej obci, majú k nej pozitívny vzťah a stály záujem sa s ňou stretávať, a s ktorými sa stretávala aj vo svojom oveľa nižšom veku, predstavuje pre ňu výrazné citové, sociálne a podnetové ochudobnenie, a môže mať negatívny vplyv na jej zdravý psychický vývin. Psychologickým vyšetrením nebolo zistené, že by starí rodičia cielene, negatívne maloletú ovplyvňovali proti jej matke, alebo že by sa voči nej správali iným nevhodným spôsobom. Znalčka pri realizácii znaleckého úkonu síce nepredvolala opakovane matku s maloletou, aby mohla sledovať jej kontakt so starými rodičmi, v odpovedi na otázku č. 12 však vysvetlila dôvod tohto postupu, a že pritom vychádzala z forenznej analýzy spisu a z analýzy vyhodnotenia výsledkov psychologického vyšetrenia u starých rodičov a u maloletej (takto vysvetlila aj odpoveď na otázku č. 13). Podľa záverov znaleckého posudku, v súčasnej dobe je ochota, schopnosť a nastavenie matky konštruktívne komunikovať, spolupracovať deficitná. U starých rodičov znalčka evidovala ochotu a pozitívne nastavenie ku komunikácii s matkou, a to v záujme maloletej.

34. Zákonodarcu v ustanovení § 25 ods. 5 Zákona o rodine v súlade s čl. 8 Dohovoru o právach dieťaťa, zakotvil možnosť úpravy styku dieťaťa aj s blízkymi osobami.

35. Ako to už bolo uvedené, Okresný súd Prievidza rozsudkom č. k. 11P 24/2018-85 zo dňa 16.8.2018 schválil uzavretú dohodu, v zmysle ktorej sú starí rodičia zo strany otca oprávnení stretávať sa s maloletou G. každú párnú sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 12.00 hod.. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019 o neodkladnom opatrení v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP 54/2019-40 zo dňa 30.10.2019 rozhodol, že starí rodičia sú až do

právoplatného skončenia vo veci samej oprávnení stretávať sa s maloletou každú nepárnu sobotu od 9.00 hod. do 12.00 hod. bez prítomnosti matky.

36. Zákaz styku je výnimočným riešením.

37. Matka zobrala späť návrh na začatie konania o zákaz styku starých rodičov s maloletou, bez uvedenia dôvodu.

38. Podľa čl. 5 veta prvá Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

39. Konanie o zákaz styku starých rodičov s maloletou, by sa mohlo začať aj bez návrhu. Preto súd prioritne posudzoval otázku, či napriek procesnému úkonu matky (späťvzatiu návrhu), je potrebné v konaní pokračovať (§ 29 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

40. Z obsahu spisu nevyplýva dôvod, ktorý by znižoval kompetencie starých rodičov, ako blízkych osôb maloletej.

41. Z obsahu spisu vyplýva, že dlhodobé nekontaktovanie sa maloletej so starými rodičmi, predstavuje pre ňu výrazné citové, sociálne a podnetové ochudobnenie.

42. V podaní zo dňa 31.1.2022 matka prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že sa bude dobrovoľne podrobovať rodičovskej a príbuzenskej terapii a poradenstvu. To nasvedčuje tomu, že má záujem na obnovení vzťahov maloletej so starými rodičmi a na realizácii ich styku, a že chce svoje postoje zmeniť a v tomto smere aktívne pracovať.

43. S poukazom na vyššie uvedené zistenia, nie je v záujme maloletej, aby pokračovalo konanie o návrhu matky o zákaze styku starých rodičov.

44. Procesný úkon matky, a to späťvzatie návrhu o zákaze styku starých rodičov s maloletou je relevantný, preto súd konanie o ňom zastavil.

45. Ako to už bolo uvedené, pokiaľ navrhovateľ urobil úkon späťvzatia návrhu na začatie konania v konaní, ktoré možno začať aj bez návrhu, prioritne súd pri rozhodovaní postupuje podľa § 29 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku. Prípadné vyjadrenie vážneho dôvodu ako nesúhlasu so späťvzatím návrhu na začatie konania, by pre súd malo byť relevantné ako sekundárne.

46. Starí rodičia so späťvzatím návrhu o ich zákaze styku s maloletou, nesúhlasili. Trvali na pokračovaní v konaní, aby výsledky znaleckého dokazovania (o dôvodoch, pre ktoré maloletá odmieta rodinu otca) boli zahrnuté do súdneho rozhodnutia.

47. Starí rodičia nesúhlasili, aby bol zakázaný ich styk s maloletou. Poukazovali pritom na to, že keď prichádzala do ich domácnosti, vytvorili si s ňou pozitívne citové väzby.

48. Ani s poukazom na vyššie uvedené zistenia, nie je v záujme maloletej, aby pokračovalo konanie o návrhu matky o zákaze styku starých rodičov. Dôvod, aby bolo do súdneho rozhodnutia zahrnuté, či maloletá bola ovplyvňovaná matkou vo vzťahu k nim, nie je vážnym dôvodom, pre ktorý by súd nemal pripustiť späťvzatie návrhu. V tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na to, že starí rodičia chcú, aby sa kontakt s maloletou obnovil, a nie aby bol zakázaný. Matka tiež už nechce akceptovať súčasný stav a súhlasí s intervenciou odborníka.

49. Ako to už bolo uvedené, starí rodičia vzájomný návrh o zmenu - rozšírenie styku, ktorým navrhovali, aby boli oprávnení sa s maloletou stretávať v intenzite jedenkrát do mesiaca od soboty od 9.00 hod. do nedele do 16.00 hod., zobrali v celom rozsahu späť.

50. Súd posudzoval, či vôľa starých rodičov smerujúca k späťvzatiu vzájomného návrhu o zmenu - rozšírenie styku s maloletou, je relevantná.

51. Konanie o zmenu - rozšírenie úpravy styku starých rodičov, by sa mohlo začať aj bez návrhu. Preto súd prioritne posudzoval otázku, či napriek procesnému úkonu starých rodičov (späťvzatiu vzájomného návrhu), je potrebné v konaní pokračovať (§ 29 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku).

52. Z doteraz zistených skutkových zistení vyplýva, že styk starých rodičov s maloletou, by sa mal rozširovať postupne, nie skokovo (t. j. nie z troch hodín v intenzite dvakrát do mesiaca až na jeden víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele 16.00 hod.).

53. S poukazom na vyššie uvedené skutkové zistenia, nie je v záujme maloletej, aby pokračovalo konanie o vzájomnom návrhu starých rodičov o zmenu - rozšírenie úpravy styku s ňou v intenzite jedenkrát do mesiaca od soboty od 9.00 hod. do nedele do 16.00 hod.. Procesný úkon starých rodičov, a to späťvzatie vzájomného návrhu je preto relevantný, a súd konanie o ňom zastavil.

54. Pokiaľ ide o postup podľa § 29 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, matka a kolízny opatrovník súhlasili so späťvzatím vzájomného návrhu starými rodičmi. Žiadny dôvod, pre ktorý by nemali so späťvzatím návrhu súhlasiť, neuviedli.

55. Podľa § 111 písm. l), písm. m) Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a o iných výchovných opatreniach, o ochranných opatreniach.

56. Podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

57. Výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine možno aplikovať tam, kde je predpoklad, že bude plniť ochrannú funkciu.

58. Súd postupom podľa § 23 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, začal bez návrhu konanie o uloženie výchovného opatrenia maloletej, matke a starým rodičom, podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, alebo inému odbornému poradenstvu. Jeho cieľom bude obnovenie vzťahu maloletej k starým rodičom. V priebehu konania sa už uskutočnila dobrovoľná psychologická intervencia. Spolupráca však bola ukončená po cca tri a pol mesiaci, z dôvodu nezájmu o pokračovanie v poradenstve. Z doterajších zistení súdu v konaní vyplýva, že je nutná dlhodobá intenzívna široko chápaná rodičovská, príbuzenská terapia a poradenstvo až do doby, kým sa situácia nezlepší. V záujme maloletej je, aby si matka a starí rodičia vybudovali korektné vzťahy, aby u matky došlo ku skutočnému, nie predstieranému obratu v jej doterajších postojoch, aby sa stavala prajne ku kontaktu maloletej so starými rodičmi. K dosiahnutiu tohto cieľa, sú určené prostriedky poskytnuté Zákonom o rodine, medzi ktoré patrí i výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine (uložené i opakovane). V rozhodnutí vo veci samej bude uvedené (ak situácia bude naďalej nezmenená), ktorý subjekt bude poskytovať poradenstvo (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, atď.) a prípadne, ktorý ďalší subjekt bude pri jeho výkone spolupôsobiť. Znalčka v znaleckom posudku odporučila, aby počas dlhodobej intenzívnej široko chápanej rodičovskej, príbuzenskej terapie a poradenstve, súčasne prebiehal asistovaný kontakt starých rodičov s maloletou. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza dňa 3.1.2022 súdu oznámil, že asistovaný kontakt nie je v jeho pôsobnosti. V konaní o uloženie výchovného opatrenia súd bude zisťovať, ktorý subjekt by takúto podporu pri realizácii styku mohol poskytovať. V rozhodnutí o uložení výchovného opatrenia súd určí obdobia, po uplynutí ktorých bude zhodnocovať jeho účinky. V tejto súvislosti nie je vylúčené (ak to bude v najlepšom záujme maloletej), že začne z úradnej povinnosti bez návrhu ďalšie konanie, a to o zmenu úpravy styku starých rodičov s maloletou, naposledy určenej rozsudkom č. k. 11P 24/2018-85 zo dňa 16.8.2018.

59. Súd ďalej posudzoval, či vôľa matky smerujúca k späťvzatiu návrhu na začatie konania o zákaze styku otca s maloletou, je relevantná.

60. Otec nemá súdnym rozhodnutím (rozsudkom vo veci samej) upravený styk s maloletou. Dlhodobu pracuje v zahraničí. Matka návrh na začatie konania o zákaz styku odôvodnila trestným stíhaním vo veci ČVS: ORP-521/1-VYS-PD-2019. Po jeho zastavení poukazovala na to, že užíval návykové a psychotropné látky. Otec v účastníckej výpovedi uviedol, že zatiaľ návrh o úpravu styku s maloletou

nepodá, pretože si uvedomuje, že je potrebné zachovať určitú postupnosť krokov. V minulosti bol konzumentom marihuany (počas znaleckého vyšetrenia uviedol, že ju ale naposledy užil v novembri 2020).

61. Zo záverov vypracovaného znaleckého posudku č. 73/2021 okrem iného vyplýva, že vzťah maloletej G. k otcovi je zachovaný, pretože ide o prirodzenú vzťahovú väzbu medzi dieťaťom a otcom. Jej spomienky sú viazané na hry s ním, má však tendenciu nahrádzať jeho osobu manželom matky. Otec má k maloletej ako jedinej dcére prirodzene pozitívny vzťah. Má ale nesprávnu tendenciu podvedome nahrádzať materskú osobu v živote matky, svojou súčasnou partnerkou. Podľa znaleckého posudku, nestretávanie sa maloletej s otcom (zákaz styku), by z hľadiska jej psychického stavu znamenalo výrazné citové, sociálne a podnetové ochudobnenie. Pokiaľ si otec uvedené uvedomí a bude mať seriózný záujem o stretávanie sa, je potrebné, aby sa vypořiadal so svojím sklonom k závislostnému správaniu v spolupráci s lekárom - psychiatrom. Podľa znalkyne, obdobie od novembra 2020 nie je možné považovať za dostatočne dlhé, aby sa mohol konštatovať jeho dištanc od závislostného správania.

62. Opatrenie podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ako to už bolo uvedené, je výnimočným opatrením. Vzťah maloletej k otcovi je zachovaný. Ich nestretávanie sa vo forme zákazu styku, by znamenalo výrazné citové, sociálne a podnetové ochudobnenie. Otec sa však ani s maloletou fakticky nestretáva.

63. S poukazom na vyššie uvedené zistenia, nie je v záujme maloletej, aby pokračovalo konanie o návrhu matky o zákaze styku otca.

64. Procesný úkon matky, a to späťvzatie návrhu o zákaze styku otca s maloletou je relevantný, preto súd konanie o ňom zastavil.

65. Súd už uviedol, že posudzovanie späťvzatia návrhu na začatie konania podľa § 29 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku je prioritné. Prípadné vyjadrenie vážneho dôvodu ako nesúhlasu so späťvzatím návrhu na začatie konania, by pre súd malo byť relevantné ako sekundárne.

66. Otec so späťvzatím návrhu o jeho zákaz styku s maloletou nesúhlasil. Rovnako ako starí rodičia, trval na pokračovaní v konaní, aby výsledky znaleckého dokazovania o dôvodoch, pre ktoré maloletá styk odmieta, boli zahrnuté do súdneho rozhodnutia.

67. Uvedený dôvod nie je vážnym dôvodom, pre ktorý by súd nemal pripustiť späťvzatie návrhu o zákaz styku. Otec má k maloletej vytvorený prirodzene pozitívny citový vzťah. K trestnému činu sexuálneho zneužívania nedošlo. Z jeho výsluchu na pojednávaní vyplýva, že si uvedomuje, že je potrebné dodržať určitú postupnosť krokov vo vzťahu k maloletej. Otec teda chce, aby sa jeho kontakt s ňou postupne obnovil, a nie aby bol zakázaný.

68. Ako to už bolo opakovane uvedené, podľa doterajších zistení nestretávanie sa maloletej s otcom, by z hľadiska jej psychického stavu znamenalo výrazné citové, sociálne a podnetové ochudobnenie.

69. Záujmom dieťaťa je vytváranie a rozvoj vzájomných vzťahov a väzieb aj k druhému rodičovi (čl. 5 písm. h/ Základných zásad Zákona o rodine).

70. Znalkyňa v znaleckom posudku uviedla, že nepovažuje za vhodné náhle stretávanie sa maloletej s otcom, ktorého prístup k životu sa zdá byť ľahkársky, nezrelý, s tendenciou bagatelizovať a relativizovať. Je potrebné, aby sa vypořiadal so svojím sklonom k závislostnému správaniu v spolupráci s lekárom psychiatrom.

71. Súd je povinný z hľadiska najlepšieho záujmu maloletej, vytvoriť predpoklady pre obnovenie vzťahu s otcom, a to dosiahnuť zlepšenie komunikácie rodičov (snažiť sa o konštruktívnu komunikáciu), odstrániť tendenciu nahrádzať dieťaťu otca partnerom matky a tendenciu nahrádzať dieťaťu matku partnerkou otca, dosiahnuť, aby neboli rodičmi pôsobiacimi proti sebe. Preto v III. výroku tohto uznesenia súd rozhodol, že začína bez návrhu konanie o uloženie výchovného opatrenia aj vo vzťahu k otcovi, a to podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu. V rozhodnutí vo veci samej bude súd vo vzťahu k otcovi (ak sa dovtedy situácia v pozitívnom slova zmysle nezmení) zvažovať uloženie aj výchovného opatrenia - odborného poradenstva, a to spoluprácu s lekárom psychiatrom.

72. Podľa § 336 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak bola žaloba odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bolo konanie vo veci samej zastavené, platí ustanovenie § 335 primerane.

73. Podľa § 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamieťa, alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

74. Matka návrh o zákaze styku starých rodičov a otca s maloletou (podaný v lehote 30 dní od doručenia uznesenia Okresného súdu Prievidza č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019) zobrala účinne späť, preto aplikujúc ustanovenie § 336 ods. 4, § 335 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 Civilného mimosporového poriadku, súd zrušil uznesenie Okresného súdu Prievidza č. k. 5P 32/2019-18 zo dňa 7.8.2019 v I. výroku, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trenčín č. k. 17CoP 54/2019-40 zo dňa 30.10.2019, a ďalej v II. a III. výroku.

Poučenie:

Proti I., II., IV., V. výroku tohto uznesenia je odvolanie prípustné v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prievidza, písomne, v dvoch vyhotoveniach. O odvolaní rozhoduje Krajský súd Trenčín.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané.

Proti III. výroku tohto uznesenia o začatí konania bez návrhu odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2, § 357 Civilného sporového poriadku).